

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la Grupurile de Acțiune Locală

Anexă:

**Proiectul de lege cu privire la Grupurile de Acțiune Locală.
Notă Informativă.**

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>515</u>		
" <u>16</u> "	<u>12</u>	20 <u>20</u>
Ora _____		

PADNEVICI Corneliu
Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

C. Gaur / Cleopatra Gaur / S. Sof / I.S. Sărbu / R. Clava / B. Bocu / R. Clava / B. Bocu / R. Clava / B. Bocu

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Legea

cu privire la Grupurile de Acțiune Locală

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și domeniul de aplicare a legii

- 1) Prezenta lege are drept scop stabilirea și reglementarea modului de creare și administrare a grupurilor de acțiune locală, drept entitate juridică specifică, non-profit, în vederea implementării strategiei de dezvoltare durabilă a teritoriului.
- 2) Crearea, funcționarea, reorganizarea și lichidarea grupurilor de acțiune locală se reglementează de prezenta lege, Constituție, Legea cu privire la administrația publică locală, Legea cu privire la organizațiile necomerciale, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Codul civil, Codul fiscal, și de alte acte normative.
- 3) Controlul asupra respectării legislației se efectuează de către Guvern, prin intermediul autorităților publice centrale de specialitate, conform legislației.
- 4) Nu se admite un alt scop decât cel stabilit în prezenta lege.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni principale:

grup de acțiune locală (GAL) - reprezintă un parteneriat care reunește organizațiile din sectorul privat, public și din societatea civilă dintr-un teritoriu rural, cu scopul de a implementa metodele LEADER de dezvoltare rurală.

membrii GAL- semnatarii Acordului Teritorial de Parteneriat GAL.

strategia de dezvoltare durabilă a teritoriului - documentul elaborat în mod participativ, care determină viziunea comună, prioritățile și direcțiile de dezvoltare, investițiile și acțiunile concrete pe care dorește să le realizeze GAL-ul pe teritoriul microregiunii sale.

autonomie locală – dreptul și capacitatea efectivă a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, în condițiile legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice.

autonomie decizională – dreptul autorităților publice locale de a adopta liber decizii, în condițiile legii, fără intervenții din partea altor autorități publice, în scopul realizării intereselor sale.

programul LEADER - reprezintă o abordare care oferă noi oportunități de dezvoltare rurală punând bazele identificării nevoilor locale, întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiei de dezvoltare durabilă a teritoriului în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale.

metodologia LEADER - implică o metodologie de dezvoltare rurală bazată pe un număr de componente fundamentale care includ parteneriate, dezvoltarea teritorială ascendentă, inovarea și cooperarea.

furnizor al ajutorului de stat – orice autoritate a administrației publice centrale ori a unei unități administrativ-teritoriale sau orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului sau ale unităților administrativ-teritoriale.

competențe – ansamblul de drepturi și obligații ale autorităților publice locale în domeniile de activitate care le sunt stabilite.

teritoriu - teritoriu bine delimitat, compus din mai multe localități învecinate, care dispun de resurse și potențial local comun și doresc să conlucreze în scopul dezvoltării locale.

Articolul 3. Principiile Grupului de Acțiune Locală

Grupul de Acțiune Locală are la bază următoarele principii:

a) *principiul autonomiei locale* - care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice.

b) *principiul subsidiarității* - care presupune exercitarea responsabilităților publice de către autoritățile care sunt cel mai aproape de cetățeni, cu excepția cazurilor în care intervenția autorităților de nivel superior prezintă avantaje evidente ce rezultă din volumul și natura responsabilităților și din necesitatea de a asigura eficacitatea acțiunii publice.

c) *principiul echității* - care presupune garantarea unor condiții și oportunități egale tuturor autorităților publice locale pentru a-și atinge obiectivele în realizarea competențelor lor.

d) *principiul integrității competențelor* - care presupune că orice competență atribuită autorităților publice locale trebuie să fie deplină și exclusivă, exercitarea acesteia nu poate fi contestată sau limitată de o altă autoritate decât în cazurile prevăzute de lege.

e) *principiul corespunderii resurselor cu competențele* - care presupune corespunderea resurselor financiare și materiale alocate autorităților publice locale cu volumul și natura competențelor ce le sunt atribuite pentru a asigura îndeplinirea eficientă a acestora.

f) *abordare teritorială* - utilizarea eficientă a resurselor locale din cadrul unei zone teritoriale specifice, omogene, desfășurarea de activități integrate și crearea unei viziuni comune.

g) *abordare partenerială* - realizarea unui parteneriat local intersectorial interesat în dezvoltarea microregiunii, denumit „Grup de Acțiune Locală”.

h) *abordare de jos în sus* - participarea activă a populației locale la planificarea, luarea deciziilor și implementarea strategiilor necesare dezvoltării zonei.

i) *abordarea integrată și multisectorială* - strategie bazată pe interacțiunea partenerilor din toate sectoarele economiei locale, pentru a planifica și pune în comun problemele din mediul rural;

j) *principiul parteneriatului* - public-privat, public-public, public-civil, care presupune garantarea unor posibilități reale de cooperare între guvern, autoritățile locale, sectorul privat și societatea civilă.

k) *principiul responsabilității autorităților administrației publice locale* - care presupune, în limitele competențelor ce le revin, obligativitatea realizării unor standarde minime de calitate stabilite de lege la prestarea serviciilor publice și de utilitate publică de care sunt responsabile.

Articolul 4. Statutul juridic al Grupului de Acțiune Locală

1) Grupul de Acțiune Locală este organizație necomercială.

2) Forma de organizare a Grupul de Acțiune Locală este „Asociație Obștească” cu statut special de interes public local, ce are ca scop dezvoltarea durabilă multidimensională a teritoriul său, cu implicarea actorilor privați, publici și din societatea civilă, prin acțiuni care le permite implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriul în modul prevăzut de prezenta lege și alte acte normative.

3) Grupul de Acțiune Locală activează cu scopul de a implementa strategia de dezvoltare locală în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriul, statutul și regulamentele sale interne.

4) O primărie poate fi parte doar a unui Grup de Acțiune Locală.

5) GAL- ul poartă răspundere pentru obligațiile sale împreună cu toate bunurile ce le deține cu drept de proprietate de sine stătător. Fondatorii și membrii GAL- ului nu poartă răspundere pentru activitatea acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute expres în prezenta lege și actele normative.

Articolul 5. Independența Grupului de Acțiune Locală

1) GAL - urile își desfășoară activitatea în mod liber. Imixtiunea autorităților publice sau a persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul acestora în activitatea GAL este interzisă, cu excepția cazurilor prevăzute expres în actele normative.

2) GAL-ul are propria sa misiune, viziune și dorință de a acționa împreună în beneficiul teritoriului GAL-ului, având la bază prioritățile de dezvoltare locală reflectate în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriul elaborată de membrii GAL-ului.

3) Parteneriatul GAL este stabilit în baza principiilor de deschidere, transparență, egalitate, precum și a principiilor bazate pe abordarea Programul LEADER/, inclusiv:

- a) abordare teritorială;
- b) parteneriate intersectoriale;
- c) abordarea ”de jos în sus”;
- d) abordarea multisectorială;
- e) implementarea abordărilor inovatoare;
- f) implementarea proiectelor de cooperare;
- g) crearea rețelelor de parteneriate locale.

Articolul 6. Cooperare inter teritorială și transnațională

1) GAL-urile își desfășoară activitatea prin „cooperare inter teritorială”, în interiorul statului și prin „cooperare transnațională”, cu teritorii ce aparțin mai multor state, în conformitate cu actele normative.

2) Activitățile care trebuie desfășurate prin cooperare sunt fixate în acordurile semnate între părți, în condițiile legii, în strictă conformitate cu resursele bugetare și cu responsabilitățile asumate de ele.

3) Acordurile încheiate vor conține stabilirea clară a surselor de finanțare și a limitelor puterii de decizie pentru fiecare proiect în parte, precum și a termenelor de realizare a acordului în conformitate cu actele normative.

Articolul 7 Activitate Politică

1) GAL-urile nu pot să își exprime opinia în ceea ce privește programele partidelor politice și ale organizațiilor social – politice, precum și concurenții electorali și programele acestora.

2) GAL-urile nu pot să susțină material sau nu pot presta servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice.

Articolul 8. Relațiile dintre stat și Grupurile de Acțiune Locală
Sprijinul acordat de stat GAL-ului

1) Statul poate să acorde sprijin Grupurilor de Acțiune Locală prin finanțarea la cererea acestora, a unor programe sociale, științifice și culturale, prin încheierea unor contracte pentru executare de lucrări și prestare de servicii, precum și prin plasarea, pe bază de concurs, a unor comenzi sociale de realizare a diferitelor programe de stat unui număr nelimitat de Grupuri de Acțiune Locală.

2) Statul contribuie la desfășurarea activității Grupurilor de Acțiune Locală, colaborând cu aceștia și promovând față de ei o politică fiscală preferențială. În relațiile cu Grupurile de Acțiune Locală, organele de stat nu au dreptul cu titlu individual să acorde preferințe nici unuia din ele.

3) Grupurile de Acțiune Locală pot fi scutite parțial sau integral de plata unor impozite în conformitate cu legislația fiscală și cu prezenta lege. Arendarea de către Grupurile de Acțiune Locală a încăperilor și clădirilor, proprietate publică, se face în condiții preferențiale, în modul stabilit de Guvern. Scutirea cu titlu individual a Grupurilor de Acțiune Locală de impozite și acordarea, a altor înlesniri și privilegii nu se admite.

4) Statul asigură dreptul contribuabililor de a direcționa în folosul Grupului de Acțiune Locală desemnării procentuale (Legea 2%).

5) Activitatea filantropică și de sponsorizare în sfera Grupurilor de Acțiune Locală se reglementează de Legea cu privire la filantropie și sponsorizare și de legislația fiscală.

Capitolul II

CONSTITUIREA GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ

Articolul 9. Constituirea Grupului de Acțiune Locală

1) Grupul de Acțiune Locală se constituie în mod voluntar, în conformitate cu principiul liberei asocieri și cu prevederile prezentei legi.

2) GAL-ul se constituie prin semnarea Acordului de Constituire și aprobarea statutului. Acordul de constituire este semnat de cel puțin trei consilii locale de comun cu reprezentanți ai mediului privat și ai societăților civile.

3) Acordul de constituire a GAL-ului se adoptă la adunarea generală a inițiatorilor, concomitent cu aprobarea statutului și desemnarea persoanei (persoanelor) investite să reprezinte GAL-ul în procesul înregistrării.

4) Consiliile locale trebuie să aibă un teritoriul omogen pe care domiciliază până la 100 000 de locuitori, excepție fac orașele și municipiile ce au peste 10 000 locuitori, acestea nu pot face parte din GAL, dar pot colabora.

5) La constituirea GAL-ului, consiliile locale devin fondatorii, titulari ai drepturilor și obligațiilor respective, stabilite prin statutul GAL-ului și actele normative.

6) Statutul de fondatori ai GAL-ului au doar consiliile locale.

Articolul 10. Comitetul de constituire

1) Comitetul de constituire pregătește:

a) proiectul acordului de constituire;

- b) proiectul statutului;
- c) elaborează Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului GAL-ului în concordanță cu cerințele Programului LEADER și a autorității publice centrale.
- d) lista membrilor potențiali ai GAL-ului;
- e) proiectul de fundamentare și activitate economică a GAL-ului și alte acte administrative.

2) După ce membrilor potențiali ai GAL-ului îi este oferită oportunitatea de a analiza și a se exprima pe marginea documentelor enumerate la alin. (1) și sunt luate în considerare toate comentariile primite, comitetul de constituire trimite dosarul cu toate documentele, inclusiv cu analiza comentariilor, spre aprobare către adunarea generală.

3) Adunarea generală dezbate, redactează și aprobă proiectul statutului GAL-ului. Statutul se consideră aprobat dacă cel puțin 50% +1 din membrii potențiali ai GAL-ului au votat pentru aprobarea acestuia, cu condiția că aceștia întrunesc condițiile de membru.

4) În cazul în care statutul nu este aprobat din lipsa numărului necesar de voturi, adunarea generală este fixată pentru o dată ulterioară. Dacă statutul nu este aprobat nici la a treia întrunire, comitetul de constituire își încetează activitatea, iar procedura de constituire a GAL-ului este considerată eșuată.

Articolul 11. Acordul de constituire

1) Actul de constituire a GAL-ului este un parteneriat dintre autoritățile publice locale și mediul privat care are un singur scop, implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului GAL-ului. Acesta trebuie să cuprindă:

- a) denumirea deplină;
- b) termenul pentru care se constituie, după caz;
- c) scopurile GAL-ului și metodele de realizare a acestora;
- e) mărimea inițială a cotizației de membru, specificarea mărimii și formei contribuțiilor efectuate de fiecare fondator;
- f) modul și termenele de restituire a cheltuielilor de constituire și de înregistrare a GAL-ului;
- g) alte prevederi privind modul și termenele de constituire și de înregistrare a GAL-ului.

2) Acordul de constituire își încetează aplicabilitatea după înregistrarea de stat a GAL-ului și după îndeplinirea tuturor obligațiilor pe care și le-au asumat fondatorii.

Articolul 12. Statutul Grupului de Acțiune Locală

- 1) Statutul GAL-ului trebuie să prevadă:
  - a) forma juridică de organizare a GAL-ului;
  - b) denumirea GAL-ului;
  - c) sediul GAL-ului și teritoriul în limitele căruia ea își desfășoară activitatea;
  - d) scopurile GAL-ului și metodele de realizare a acestora;
  - e) condițiile și procedura de primire a noi membri în GAL-ului, precum și cele de retragere din rândurile ei;
  - f) drepturile și obligațiile membrilor GAL-ului;
  - g) structura GAL-ului, procedura de constituire, denumirea exactă, structura, competența și durata mandatului organelor de conducere, organelor executive, ale celor de control și revizie ale GAL;

- h) procedura de adoptare, de modificare și completare a statutului;
  - i) modul de numire a administratorului și, după caz, a altor organe ale GAL-ului;
  - j) modalitatea prin care se asigură transparența activității sale;
  - k) sursele, modul de formare și de folosire a proprietății și a altor bunuri ale GAL-ului;
  - l) cuantumul cotizațiilor de membru;
  - m) organul care este în drept să ia decizii cu privire la procurarea, distribuirea și înstrăinarea proprietății;
  - n) procedura și termenele de convocare a adunărilor generale;
  - o) parametrii principali ai dării de seamă financiară și modul în care aceasta este dată publicității;
  - p) procedura de reorganizare și de încetare a activității GAL-ului.
- 2) Statutul GAL-ului poate să conțină descrierea simbolicii GAL-ului.
  - 3) Statutul GAL-ului poate să conțină și alte prevederi referitoare la activitatea GAL-ului, care nu contravin legislației.

4) Toți fondatorii semnează acordul de constituire a GAL-ului. Președintele și secretarul adunării de constituire semnează statutul GAL-ului. Procesul-verbal al adunării de constituire este semnat de către toți fondatorii, de președintele și de secretarul adunării de constituire.

Articolul 13. Funcțiile Grupului de Acțiune Locală:

- 1) De a elabora strategia de dezvoltare durabilă a teritoriului GAL-ului, în conformitate cu politica economică a Guvernului și cu tendințele pe plan mondial.
- 2) De a identifica și beneficia de investiții pentru implementarea strategiei de dezvoltare durabilă a teritoriului GAL-ului.
- 3) De reglementare, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional pentru realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate;
- 4) De administrare, prin care se asigură administrarea patrimoniului GAL;
- 5) De reprezentare, prin care se asigură, reprezentarea pe plan intern și extern, în domeniul său de activitate;
- 6) De coordonare a utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate GAL-ului de partenerii externi în domeniul dezvoltării rurale.
- 7) Alte funcții ce nu contravin prezentei legi și actelor normative.

Articolul 14. Înregistrarea Grupului de Acțiune Locală

1. Grupul de Acțiune Locală se înregistrează în calitate de Asociație Obștească cu Statut Special de Interes Public Local de către Agenția Servicii Publice în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi.

2. Capacitatea juridică a GAL-ului în calitatea sa de persoană juridică, intervine de la data înregistrării GAL-ului de către organul de stat autorizat. GAL-ul care nu este înregistrat nu are capacitatea și nu cade sub incidența prezentei legi.

3. Pentru înregistrare, GAL-ul prezintă, în termen de 3 luni de la data aprobării statutului, la organul de stat abilitat, următoarele documente, a căror listă nu poate fi extinsă:

- a) cererea, semnată de toți membrii comitetului de constituire a GAL-ului, în care se va indica datele primăriei și de contact al reprezentantului acesteia;

- b) statutul, în două exemplare;
- c) avizul Autorității Publice Centrale;
- d) două copii de pe procesul-verbal al adunării generale la care a fost adoptat statutul GAL-ului. Procesul-verbal trebuie să conțină date despre constituirea Grupului de Acțiune Locală, aprobarea statutului, alegerea organelor de conducere, de control și revizie și despre desemnarea persoanei (persoanelor) investite să reprezinte GAL-ului în procesul înregistrării;
- e) lista fondatorilor Grupului de Acțiune Locală, autentificată prin semnăturile acestora, cu indicarea numelui, datei nașterii și cu anexarea copiilor de pe actele de identitate ale acestora, extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice și extrasul din procesul-verbal al ședinței consiliului local, în care este consemnată decizia de constituire a unui Grup de Acțiune Locală.

Articolul 15. Modificările și completările

Pentru înregistrarea modificărilor operate la statut, schimbarea sediului sau alegerea/realegerea conducătorului, GAL-ul prezintă organului de înregistrare, în termen de o lună de la data adoptării deciziei, următoarele acte:

- a) două copii de pe procesul-verbal;
- b) documentul bancar care face dovada achitării taxei de înregistrare în mărime de 90 de lei;
- c) copia de pe buletinul de identitate al conducătorului GAL-ului;
- d) documentul prin care se adevărește stabilirea sediului (*în cazul schimbării sediului*);
- e) avizul Autorității Publice Centrale (*doar în cazul modificării statutului și a sediului*);
- f) statutul, în două exemplare (*în cazul modificării statutului*).

Articolul 16. Decizia privind înregistrarea Grupului de Acțiune Locală

Organul de înregistrare de stat este obligat să adopte, în termen de 15 zile, una dintre următoarele decizii: să înregistreze GAL-ul sau să refuze înregistrarea acesteia.

Articolul 17. Refuzul de a înregistra Grupul de Acțiune Locală

- 1) Înregistrarea GAL-ului poate fi refuzată din următoarele motive:
  - a) statutul acesteia contravine Constituției Republicii Moldova, prezentei legi și altor acte legislative;
  - b) anterior a fost înregistrat un GAL cu aceeași denumire;
  - c) organul de înregistrare constată că documentele prezentate de GAL conțin informații neautentice;
  - d) denumirea GAL-ului aduce atingere normelor morale, ordinii publice, valorilor naționale și convingerilor religioase ale persoanelor;
  - e) nu au fost prezentate toate actele indicate la art. 12.
- 2) În cazul în care înregistrarea GAL-ului se refuză, fondatorilor GAL-ului li se comunică despre aceasta în scris, în termenul stabilit pentru înregistrare, indicând-se motivul refuzului.
- 3) Refuzul de a înregistra GAL-ul nu poate fi un obstacol pentru depunerea repetată a documentelor pentru înregistrare.
- 4) Examinarea adresării repetate către organul de înregistrare și adoptarea deciziei respective se fac pe baze generale, în modul prevăzut de prezenta lege, percepându-se taxa de înregistrare.

Articolul 18. Exercițarea căii de atac împotriva refuzului de înregistrare a Grupului de Acțiune Locală.

Refuzul de a înregistra GAL-ul în termenul stabilit sau pentru motive pe care fondatorii le consideră neîntemeiate poate fi atacat în instanța de contencios administrativ competentă în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de refuz.

Articolul 19. Denumirea și simbolică Grupului de Acțiune Locală

1) Denumirea deplină a Grupului de Acțiune Locală va include sintagma „Grupul de Acțiune Locală” sau „GAL” și un alt nume distinct, în limba de stat.

2) GAL-ul nu poate folosi în denumirea sa cuvinte sau abrevieri care ar duce în eroare cu privire la forma sa juridică de organizare.

3) Denumirea, steagurile, emblemele, fanioanele și alte simboluri ale GAL, dacă acestea există, trebuie să difere de denumirea și simbolică altor persoane juridice deja înregistrate, inclusiv ale acelor care au fost dizolvate prin hotărâre judecătorească și și-au încetat activitatea.

4) Simbolică GAL nu trebuie să coincidă cu simbolică de stat a Republicii Moldova sau a unor state străine, nici cu cea a organismelor internaționale recunoscute. Folosirea stemei de stat pe foile cu antet ale GAL-ului nu se admite.

5) GAL-ului are dreptul să folosească în denumirea sa numele unei persoane fizice numai cu consimțământul acesteia, iar în caz de deces al persoanei respective, în temeiul unui testament autentificat de notar. Dacă nu există un testament, numele persoanei decedate poate fi folosit cu consimțământul comun al tuturor moștenitorilor.

6) Simbolică GAL-ului se aprobă de către organele de conducere ale acesteia în conformitate cu statutul GAL, prezenta lege și alte acte normative.

Articolul 20. Membrii Grupului de Acțiune Locală

1) Membrii GAL pot fi autoritățile publice, persoanele juridice sau persoane fizice, care au semnat un parteneriat și gestionează procesele de dezvoltare locală a GAL-ului.

2) Organul legal de luare a deciziilor din partea fiecărei organizații membre trebuie să semneze o declarație despre aderarea la un anumit parteneriat GAL, indicând numele, funcția și datele de contact ale reprezentantului ales din partea organizației membre vizate, care va deține drept de vot în GAL. Persoanele fizice pot fi membre ale GAL prin semnarea unei scrisori de interes și a Documentului de Parteneriat GAL.

3) O primărie poate fi parte doar a unui singur GAL.

4) Calitatea de membru GAL se confirmă prin decizia organului competent cu privire la primirea în GAL, potrivit statutului GAL-ului.

Articolul 21. Drepturile și obligațiile membrilor

1) Membrii GAL-ului au următoarele drepturi:

a) Să participe la acțiunile GAL-ului;

b) Să propună subiecte de discuție pentru agenda adunării generale;

c) De a alege și de a fi ales în organele reprezentative ale GAL-ului, cu condiția că au fost achitate toate plățile necesare ce țin de activitatea acestuia;

- d) Să participe la luarea deciziilor cu privire la modificarea documentelor de constituire sau a regulamentelor de funcționare a GAL-ului ce sunt adoptate de Adunarea Generală;
- e) De a desemna și vota candidații pentru organele GAL-ului.
- 2) Membrii GAL-ului au următoarele obligații:
  - a) Să achite cotizația de membru;
  - b) Să participe la activitatea GAL;
  - c) Să respecte statutul, actele de constituire și reglementare a GAL-ului.
- 3) Alte drepturi și obligații ce sunt aprobate de adunarea generală și nu contravin prezentei legi și actelor normative.

Articolul 22. Aderarea noilor membri la GAL

- 1) Orice persoană fizică, juridică, autoritate publică sau societate civilă care întrunește condițiile pentru a deveni membru al GAL-ului în conformitate cu art. 10 are dreptul să prezinte o cerere scrisă de aderare la GAL.
- 2) Adunarea Generală a GAL-ului va accepta cererea de aderare sau va refuza argumentat în conformitate cu actele de constituire, prezenta lege și actele normative.
- 3) GAL-ul notifică solicitantul despre decizia pe caz în termen de 30 de zile.

Articolul 23. Încetarea calității de membru al GAL-ului

- 1) Încetarea calității de membru la solicitarea acestuia.
- 2) Încetarea calității de membru din motive de sănătate în cazul persoanelor fizice.
- 3) Încetarea calității de membru din cauza lichidării, în cazul persoanelor juridice sau decesului, în cazul persoanelor fizice.
- 4) Prin decizia Adunării generale, la propunerea Consiliului de administrare, în cazul:
  - a) nerespectării sistematice a prevederilor statutului și ale regulamentelor interne ale GAL-ului;
  - b) refuzului de a achita plățile și obligațiile financiare datorate GAL-ului.
- 5) Decizia Adunării generale de a exclude un membru poate fi contestată în instanța de judecată în termen de 3 luni de la adoptarea acesteia.

Capitolul III ORGANELE GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ

Articolul 24. Organele Grupului de Acțiune Locală

- 1) Organele GAL-ului sunt:
  - a) Adunarea generală;
  - b) Consiliul de administrare;
  - c) Administratorul;
  - d) Comisia de cenzori;
  - e) Comitetul de selecție al proiectelor;
  - f) Comisia de Contestații.
- 2) GAL-ul poate crea și alte organe considerate necesare pentru activitate.
- 3) Structura organizatorică, regulamentele de organizare și funcționare, statele de funcții, se aprobă prin hotărârea Adunării Generale.

4) Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51% la nivel decizional, reprezentanții orașelor vor reprezenta maximum 25% la nivel decizional din organismele de conducere ale GAL-ului și comitetul de selecție al proiectelor.

Articolul 25. Adunarea generală și competențele acesteia

1) Adunarea generală este organul suprem de conducere al GAL, alcătuit din totalitatea membrilor.

2) Adunarea Generală are următoarele atribuții:

- a) Aprobă strategia și obiectivele generale ale GAL;
- c) Aprobă bugetul de venituri și cheltuieli și bilanțul contabil;
- d) Aprobă Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriul GAL-ului ;
- e) Alege și revocă membrii Consiliului de administrare, Cenzorul sau după caz, membrii Comisiei de cenzori, a Comitetul de selecție al proiectelor și a Comisiei de contestații;
- f) Decide primirea de noi membri și excluderea unor membri;
- g) Hotărăște înființarea punctelor reprezentative în teritoriu;
- h) Aprobă propunerile de modificare ale actului constitutiv și ale statutului;
- i) Decide privind dizolvarea și lichidarea GAL precum și stabilirea bunurilor rămase după lichidare;
- j) Stabilește cuantumul taxei de înscriere, precum și a cotizației anuale datorată de către membrii GAL pe baza propunerilor Consiliului de administrare.

Orice alte atribuții prevăzute de lege sau de statut.

3) Adunarea Generală este legală (are cvorum) dacă la ea sunt prezenți 50+1 din numărul total de membri GAL și toți fondatorii sau reprezentanții lor.

4) Competența Adunării generale de a adopta hotărâri, atribuită prin prezenta lege sau prin statutul GAL-ului, nu poate fi delegată unui alt organ al GAL-ului.

Articolul 26. Convocarea Adunării generale

1) Adunarea generală se convoacă în ședința ordinară cel puțin de două ori pe an, conform stipulărilor din statut.

2) Adunarea generală anuală se convoacă prin decizia Consiliului de administrare la cel mult 20 de zile de la expirarea anului financiar ale cărui rezultate urmează să fie examinate de adunare.

3) Adunarea generală extraordinară se convoacă de Consiliul de administrare:

- a) la inițiativa Consiliului de administrare;
- b) la cererea Comisiei de cenzori;
- c) la cererea Comitetului de selecție al proiectelor;

4) În cazul în care Consiliul de administrare nu convoacă adunarea generală extraordinară conform alin.(3), aceasta se convoacă la cererea a cel puțin 20 la sută din numărul total al membrilor GAL-ului, menționați la alin.(3) lit. c) sau de către autoritatea publică centrală.

5) Președintele GAL-ului, cu cel puțin 15 zile înainte de adunarea generală extraordinară, înștiințează despre aceasta fiecare membru al GAL-ului în scris și cu publicarea avizului în mass-media.

- 6) Înștiințarea (avizul) privind convocarea adunării generale extraordinare va conține:
- a) locul, data, ora și ordinea de zi a adunării;
  - b) locul, termenele și orele de familiarizare a membrilor GAL-ului cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale.
- 7) Ordinea de zi a adunării generale extraordinare se întocmește de Consiliul de administrare, ținându-se cont de propunerile subiecților la a căror cerere este convocată adunarea.
- 8) Ședințele adunării generale sunt prezidate de președintele Consiliului de administrare sau, în cazul absenței acestuia, de vicepreședintele consiliului.
- 9) Hotărârile adunării generale sunt adoptate prin vot în condițiile prezentei legi.
- 10) Procesele-verbale ale adunării generale sunt semnate de președintele și secretarul Consiliului de administrare și sunt păstrate în arhivele GAL-ului.

Articolul 27. Atribuirea voturilor

- 1) Fiecare membru are doar un singur vot, cu excepția cazului când reprezintă conform actelor normative un alt membru.
- 2) Membrul GAL-ului nu participă la vot în cazul în care adunarea generală adoptă hotărâri privind:
  - a) revocarea lui din funcția eligibilă în GAL;
  - b) tragerea lui la răspundere față de GAL;
  - c) încheierea unui contract și el întrunește condițiile prevăzute de legea 16/2008 cu privire la conflictul de interese;
  - d) excluderea lui din GAL.
- 3) Președintele GAL-ului, membrii Consiliului de administrare, membrii comisiei de cenzori și membrii Comitetului de selecție al proiectelor nu participă la vot în cazul în care adunarea generală adoptă hotărâri privind evaluarea activității organului în care aceștia activează.

Articolul 28. Modul de adoptare a hotărârilor adunării generale

- 1) Hotărârile adunării generale se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor prezenți la ședință.
- 2) Hotărârile adunării generale se adoptă cu două treimi din voturile membrilor dacă acestea se referă la:
  - a) reorganizarea sau dizolvarea GAL-ului;
  - b) modificarea statutului;
  - c) aprobarea și modificarea Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriul GAL;
  - d) alte situații prevăzute de statutul GAL-ului.
- 3) Decizia Adunării generale poate fi contestată în instanța de judecată conform prevederilor Codului Administrativ nr.116/2018.

Articolul 29. Procesul-verbal al adunării generale

- 1) Procesul-verbal al adunării generale se întocmește în timpul desfășurării adunării și se redactează în cel mult 7 zile de la încheierea acesteia, în cel puțin două exemplare.
- 2) La procesul-verbal al adunării generale se anexează:
  - a) decizia Consiliului de administrare privind convocarea adunării sau cererea formulată conform dispozițiilor articolului 24;

- b) lista membrilor GAL-ului care au dreptul sa participe la adunare și a celor care au participat la ea;
- c) lista materialelor pentru ordinea de zi a adunării;
- d) textele declarațiilor, propunerilor și opiniilor separate ale membrilor GAL- ului, la cererea acestora;
- e) alte documente prevăzute de statutul GAL-ului sau de adunarea generală.

3) Orice observație referitoare la procesul-verbal se examinează la cea mai apropiată adunare generală. Toate modificările și completările operate în procesul-verbal al adunării generale sunt valabile dacă ele au urmat procedura de vot descrisă la art. 26-28 și dacă sunt semnate de președintele și secretarul adunării.

Articolul 30. Atribuțiile Consiliului de administrare

- 1) Consiliul de administrare este responsabil în fața adunării generale pentru funcționarea și gestionarea GAL-ului în perioadele dintre adunările generale.
- 2) Competențele Consiliului de administrare sunt următoarele:
  - a) asigurarea implementării hotărârilor adunării generale, bugetului și a planului de activitate ale GAL-ului;
  - b) monitorizarea performanțelor GAL-ului;
  - c) aprobarea încheierii contractelor, în conformitate cu bugetul, planul de activitate și Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului;
  - d) alegerea președintelui Consiliului din rândul membrilor săi;
  - e) întocmirea ordinii de zi a adunării generale și convocarea acesteia;
  - f) elaborarea proiectului de buget, a planului de activitate, a raportului anual, a regulamentelor interne și a altor documente ce urmează a fi aprobate de adunarea generală;
  - g) respectarea procedurilor în activitatea GAL-ului, conform prevederilor statutare;
  - h) asigurarea respectării procedurilor financiare și a celor de evidență contabilă ale GAL- ului;
  - i) alte competențe ce pot fi stabilite de adunarea generală sau stipulate de statut ori de prezenta lege.

Articolul 31. Componența Consiliului de administrare

- 1) Consiliul de administrare este compus din cel puțin 5 persoane și cel mult 11 persoane, toți fiind din rândul GAL-ului. Numărul exact de membri ai Consiliului va fi specificat în statut, fiind întotdeauna un număr impar.
- 2) Membrii Consiliului de administrare sunt aleși de adunarea generală pentru un mandat de cel mult 4 ani. Termenele mandatelor urmează să fie distribuite astfel încât în același an să expire cel mult 3 mandate.
- 3) Un membru al Consiliului de administrare nu poate deține mai mult de 2 mandate succesive. După expirarea celui de-al doilea mandat, membrul Consiliului de administrare are dreptul să fie reales pentru al treilea mandat doar dacă între al doilea și al treilea mandat a trecut cel puțin 3 ani.
- 4) Statutul va prevedea ca obligatoriu în Consiliului de administrare vor face parte cel puțin câte un membru din: autoritatea publică, mediul de afaceri, societatea civilă și o persoană fizică ce nu face parte din domeniile menționate.

5) Fiecare membru al Consiliului de administrare va acționa în interesele GAL-ului și va declara obligatoriu orice interes personal, financiar sau de altă natură pentru orice activitate supusă discuției la întrunirile Consiliului, fără a mai lua parte ulterior la discuțiile respective.

6) Nici o persoană nu este eligibilă drept candidat în Consiliu dacă are datorii neachitate față de GAL sau este în conflict de interese cu prevederile Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului și activitatea GAL-ului.

7) Consiliul de administrare va alege pe unul dintre membrii săi drept secretar al Consiliului.

Articolul 32. Președintele Consiliului de administrare

1) Consiliul de administrare alege un președinte din rândul membrilor ai autorităților publice locale și un vicepreședinte din rândul membrilor ai mediului de afaceri.

2) Președintele Consiliului de administrare este în același timp și președintele GAL-ului.

3) Atribuțiile președintelui sunt următoarele:

a) convocarea și prezidarea ședințelor Consiliului de administrare și adunării generale;

b) reprezentarea GAL-ului în relațiile cu persoanele terțe în conformitate cu statutul;

c) semnarea contractelor și a altor documente în conformitate cu deciziile Consiliului de administrare;

d) exercitarea altor atribuții specificate în statut.

4) Vicepreședintele exercită atribuțiile președintelui în cazul în care ultimul nu poate exercita atribuțiile din motive obiective.

Articolul 33. Convocarea Consiliului de administrare

1) Consiliul de administrare se convoacă, de regulă, o dată în lună sau mai des, în caz de necesitate.

2) Convocarea Consiliului de administrare se face la solicitarea a cel puțin o treime din membrii săi.

3) Pentru ca ședințele Consiliului de administrare să fie considerate deliberative este necesară prezența a cel puțin 2/3 din membrii săi.

4) Deciziile Consiliului de administrare sunt adoptate prin consens, iar dacă nu se ajunge la un consens – prin votul majorității simple a celor prezenți.

5) Consiliul de administrare elaborează și aprobă regulamentul său de activitate. Procesele-verbale ale întrunirilor acestuia sunt perfectate și păstrate de secretar.

Articolul 34. Comisia de cenzori

1) Comisia de cenzori efectuează supravegherea activității financiar-economice a GAL-ului. Comisia de cenzori este formată din cel puțin 3 persoane, alese de adunarea generală din rândul membrilor GAL prin vot direct, pe un termen de cel mult 3 ani. Termenele urmează să fie distribuite astfel încât într-un singur an să expire cel mult un mandat.

2) Un membru al comisiei de cenzori nu poate fi în același timp și membru al Consiliului de administrare.

3) Activitatea comisiei de cenzori și atribuțiile acesteia sunt stabilite printr-un regulament aprobat de adunarea generală.

4) Auditul activității financiar-economice a GAL este efectuat cel puțin o dată la trei ani, la inițiativa comisiei de cenzori.

5) Consiliul de administrare și Președintele GAL prezintă documentele privind activitatea financiar-economică a GAL-ului la solicitarea comisiei de cenzori.

6) Comisia de cenzori este responsabilă pentru managementul financiar-economic al GAL-ului în fața adunării generale, căreia îi prezintă un raport anual cu privire la acest subiect.

Articolul 35. Comitetul de selecție

1) Comitetul de selecție al proiectelor are atribuția de a selecta proiecte depuse la GAL conform criteriilor de selecție și Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului GAL-ului, oferă consultanță privind elaborarea și condițiile de eligibilitate a proiectelor.

2) Organizarea și funcționarea Comitetului de selecție se face pe baza regulamentului elaborat de autoritatea publică centrală.

3) Comitetului de selecție este compus din 5 membri, dintre care doi membri ai autorităților publice, doi membri ai mediului de afaceri și un membru din societatea civilă, aceștia nu pot face parte din cadrul Consiliului de administrare și Comisia de soluționare a litigiilor.

4) Președintele Comitetului de selecție va deține studii masterale în unul din următoarele domenii: administrare publică, juridice, economice sau tehnice.

5) Președintele Comitetului de selecție este responsabil și răspunde de activitatea desfășurată în procesul de selecție.

6) Decizia Comitetului de selecție poate fi contestată în instanța de judecată conform prevederilor Codului Administrativ nr.116/2018.

Articolul 36 Comisia de soluționare a litigiilor

1) GAL-ul dispune de o comisie de soluționare a litigiilor formată din 3 persoane, alese de adunarea generală pe un termen de 4 ani. Membrii comisiei de soluționare a litigiilor aleg pe unul dintre membrii săi drept președinte al comisiei. Un membru al Consiliului de administrare nu poate fi în același timp și membru al comisiei de soluționare a litigiilor.

2) Comisia de soluționare a litigiilor se ocupă de litigiile ce pot apărea din activitatea GAL-ului și a Comisiei de selecție.

3) Un membru al GAL-ului care consideră că un alt membru a încălcat statutul, regulamentul intern al GAL-ului sau alte acte normative are dreptul să prezinte o plângere scrisă președintelui comisiei de soluționare a litigiilor.

4) În cel mult 10 zile de la recepționarea plângerii, președintele convoacă o audiere a comisiei de soluționare a litigiilor.

5) Părțile implicate în litigiu participă la audiere, care este una publică și este prezidată de președintele comisiei de soluționare a litigiilor.

6) Comisia de soluționare a litigiilor audiază probele tuturor părților la litigiu, care vor include dovezi documentare, de asemenea, efectuează inspecții la fața locului. Comisia se întrunește pentru deliberare în ședință închisă în termen de 5 zile din ziua audierii. Dacă comisia de soluționare a litigiilor consideră că plângerea este nefondată, aceasta va fi respinsă.

7) Dacă comisia de soluționare a litigiilor ajunge la concluzia că plângerea este una întemeiată, ea poate decide aplicarea sancțiunii părții acuzate, în conformitate cu statutul GAL-ului, informând Consiliul de administrare și Adunarea generală la următoarea ședință.

8) Decizia luată de comisia de soluționare a litigiilor urmează să fie comunicată părților într-un termen de șapte zile lucrătoare. Decizia comisiei de soluționare a litigiilor poate fi contestată în instanța de judecată conform prevederilor Codului Administrativ nr.116/2018.

Articolul 37. Prevederi comune cu privire la persoanele eligibile în funcții

1) Membrii Consiliului de administrare, ai comisiei de cenzori, ai comitetului de selecție și ai comisiei de soluționare a litigiilor nu sunt angajați ai GAL-ului și nu primesc salariu, dar au dreptul la rambursarea unor cheltuieli rezonabile ce rezultă din realizarea funcțiilor lor și pot, în funcție de bugetul GAL, să primească o indemnizație nominală în modul stabilit prin statut.

2) Membrii Consiliului de administrare, ai comisiei de cenzori, ai comitetului de selecție și ai comisiei de soluționare a litigiilor pot fi revocați prin hotărârea adunării generale în caz de:

- a) executare necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;
- b) lipsă nemotivată de la 5 sau mai multe ședințele planificate pe parcursul unui an;
- c) condamnare pentru comiterea unei infracțiuni;
- d) alte cazuri prevăzute de statutul GAL.

3) În cazul în care o persoană cu funcție eligibilă din cadrul GAL-ului este revocată de adunarea generală, la aceeași ședință a adunării se alege o nouă persoană pentru funcția rămasă vacantă.

Articolul 38 Organul executiv

1) GAL-ul angajează un Administrator și alt personal executiv.

2) Administratorul este numit în funcție pe bază de concurs, de către Consiliul de administrare și acesta trebuie să aibă studii de licență în unul din domeniile: administrație publică, juridice, economice, implementării proiectelor sau tehnice. Administratorul GAL-ului nu poate fi rudă până la gradul IV pe linie dreaptă și colaterală cu vreun membru al Consiliului de administrare sau Comisiei de cenzori.

3) Administratorul prezintă raportul în fața Consiliului de administrare și participă la ședințele Consiliului și la luarea deciziilor.

4) Consiliul de administrare poate autoriza Administratorul să semneze contracte uzuale de o anumită valoare, a căror limită poate fi stabilită prin statutul sau regulamentele interne ale GAL-ului.

5) Contabilul-șef al GAL-ului este, de asemenea, numit în funcție pe bază de concurs, de către Consiliul de administrare. Contabilul-șef al GAL-ului nu poate fi membru al acesteia și rudă cu vreun membru al Consiliului de administrare sau Comisia de cenzori.

6) Administratorul și celălalt personal executiv al GAL-ului sunt angajați în conformitate cu legislația muncii.

7) Un angajat al GAL-ului nu poate fi, în același timp, și persoană cu funcție eligibilă în cadrul acesteia.

Articolul 39. Relațiile de muncă, asigurarea socială și asistență socială de stat

1) Relațiile de muncă din cadrul GAL-ului sunt reglementate de Codul muncii și de contractele individuale de muncă.

2) Timpul de lucru în GAL se include în vechimea în muncă și în stagiul de cotizare pe baza înscrierilor din carnetul de muncă și a certificatelor eliberate de subdiviziunile teritoriale

ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, ce confirmă plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

3) Angajații GAL-ului beneficiază de asigurare socială și de asistență socială de stat în condițiile legii.

4) GAL-ul plătește, în condițiile legii, contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru angajații săi.

5) Pensia de stat pentru angajații GAL-ului se stabilește și se acordă în condițiile legii.

Capitolul IV

Autoritatea Publică Centrală

Articolul 40 Autoritatea Publică Centrală

1) Autoritatea Publică Centrală este organul de specialitate al administrației publice, în subordinea Guvernului, care elaborează și promovează politica unică a statului în domeniul Administrației publice locale și a GAL-urilor.

2) Autoritatea Publică Centrală este responsabilă de repartizarea mijloacelor financiare, monitorizarea și evaluarea efectelor obținute.

3) Autoritatea Publică Centrală are sarcina de a exclude riscul finanțării multiple, activitățile frauduloase, abuzul dominării unor anumite rețele naționale în procesul de aplicare și cel de absorbție a fondurilor donatorilor și alte activități ce contravin actelor normative.

Articolul 41 Funcțiile Autorității Publice Centrale

Autoritatea Publică Centrală are următoarele funcții:

- a. elaborează cadrul normativ ce reglementează activitatea GAL-urilor;
- b. organizează și asigură executarea politicilor statului în domeniul de activitate a GAL-urilor;
- c. elaborează politici și programe guvernamentale de finanțare;
- d. analizează și avizează pachetul de acte de constituire a GAL-urilor;
- e. duc evidența Registrului unic al GAL-urilor;
- f. elaborează ghiduri practice privind atragerea finanțării interne/externe;
- g. monitorizează și supraveghează activitatea GAL-urilor;
- h. oferă consultanță privind aplicarea legislației;
- i. oferă consultanță la elaborarea dosarelor investiționale și caietelor de sarcini;
- j. alte acțiuni în scopul facilitării dezvoltării rurale stipulate în prezenta lege și alte acte normative.

Articolul 42 Temei de refuz a avizării constituirii

Autoritatea Publică Centrală poate refuza motivat, în formă scrisă, avizarea documentelor enumerate în art.10 alin. 1) în următoarele cazuri:

- a) acestea nu corespund prevederilor prezentei legi și altor acte normative;
- b) Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului GAL este în detrimentul populației și a politicilor guvernamentale sau nu corespunde cerințelor prezentei legi.

Articolul 43. Domeniile de finanțare

1) Finanțarea GAL-urilor din parte Guvernului, din fondurilor și programelor guvernamentale este aprobată și repartizată conform prevederilor prezentei legi și a altor acte normative.

2) Domeniile eligibile pentru finanțare pot include următoarele categorii:

- a. infrastructură, apă și canalizare, drumuri, școli, grădinițe și case de cultură;
- b. protecția mediului, prevenirea poluării mediului și managementul deșeurilor;
- c. economie, dezvoltarea regiunii, investiții și dezvoltarea agriculturii;
- d. eficiență energetică, panouri solare, iluminare stradală și izolare termică;
- e. cultură, protecția patrimoniului, zone de odihnă, dezvoltarea turismului rural, expoziții și festivaluri;
- f. educație, programe pentru copii, sport, inovație și schimb de experiență;
- g. protecție socială, servicii sociale și de sănătate;
- h. alte domenii ce sunt stipulate în Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului GAL și nu contravin actelor normative.

Articolul 44. Supravegherea legală și financiară

1) GAL-urile care au beneficiat de suport financiar de stat, în termen de 120 de zile de la finele anului în care au beneficiat de suportul financiar, prezintă autorității publice centrale darea de seamă anuală, împreună cu o copie a rapoartelor financiare și alte acte, în modul stabilit de Autoritatea Publică Centrală.

2) Funcționarul autorității publice centrale are dreptul să inspecteze activitatea GAL-ului:

- a) la solicitarea scrisă a cel puțin 1/3 din membri ai GAL-ului care pretind existența unor abateri în funcționarea GAL-ului;
- b) în cazul în care, după analiza dării de seamă anuale sau a rapoartelor financiare ale GAL-ului, conducătorul unității de monitorizare și supraveghere constată probe evidente de încălcări financiare sau legale.

3) În cazul în care, după inspectarea GAL-ului, autoritatea publică centrală consideră necesară efectuarea unui audit al GAL-ului, aceasta va angaja o companie licențiată de audit în acest scop.

4) Dacă în urma inspectării sau auditului autoritatea publică centrală constată probe de încălcări financiare sau faptul că GAL-ul nu a activat în corespundere cu prezenta lege, autoritatea publică centrală va solicita Consiliului de administrare să convoace adunarea generală extraordinară, în cadrul căreia constatările autorității publice centrale vor fi prezentate membrilor GAL-ului și le vor remite organelor competente.

5) Dacă Consiliul de administrare nu reușește să convoace adunarea generală în decurs de 30 de zile, autoritatea publică centrală poate convoca în mod independent.

6) În cazul în care GAL-ul a fost avertizat, cerându-i-se să lichideze încălcările de legislație depistate, și nu a îndeplinit această cerință în termen de 30 zile, activitatea GAL-ului, la propunerea autorității publice centrale, poate fi suspendată prin hotărâre a instanței de judecată, pe un termen de până la 6 luni cu obligarea lichidării abaterilor.

Articolul 45. Supravegherea proprietății statului

1) Autoritatea publică centrală poate solicita GAL-ului prezentarea de informații și documente ce țin de exploatarea și întreținerea bunurilor proprietate a statului transmise în folosință GAL-ului.

2) Funcționarul autorizat al autorității publice centrale poate inspecta bunurile transmise în folosință și poate solicita GAL-ului, în caz de necesitate, realizarea unor lucrări specifice de urgență pentru:

- a) a preveni cauzarea de daune sau a altor prejudicii bunurilor;
- b) a preveni deteriorarea proprietății de stat sau a proprietății persoanelor terțe.

3) În cazul în care membrii Consiliului de administrare nu prezintă, în termen de 30 de zile lucrătoare, informația solicitată conform alin. (1) și (2) sau nu oferă acces la bunuri conform alin. (2), aceștia pot fi sancționați potrivit legislației în vigoare.

Articolul 46. Registrul Grupurilor de Acțiune Locală

1) Autoritatea publică centrală instituie și ține Registrul GAL-urilor.

2) Registrul conține următoarele date cu privire la fiecare GAL:

- a) denumirea și sediul GAL-ului;
- b) dimensiunea și localizarea teritorială;
- c) numărul membrilor GAL;
- d) date de contact;
- e) data prezentării ultimului raport financiar anual;
- f) detalii privind bunurile proprietate a statului transmise în folosință GAL-ului.

3) Datele conținute în Registrul GAL-ului sunt publice în condițiile și în limitele prevăzute de legislația privind accesul la informație, secretul de stat, secretul comercial, protecția datelor personale, registrele, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

4) Persoanele interesate pot obține informații conform prevederilor alin.3 în timpul orelor de program ale autorității publice centrale.

Capitolul V

MANAGEMENTUL FINANCIAR ȘI PATRIMONIU

Articolul 47. Componenta bunurilor și modul de utilizare

1) Proprietatea GAL-ului este protejată de lege. Proprietatea GAL-ului este folosită exclusiv în vederea realizării scopurilor statutare.

2) GAL-ul poate avea în proprietate orice bunuri necesare pentru asigurarea materială a activității prevăzute de statutul GAL-ului, inclusiv obiecte de proprietate intelectuală. Fac excepție obiectele care, conform legislației sau acordurilor internaționale, se pot afla numai în proprietatea statului.

3) Titular al dreptului de proprietate asupra tuturor bunurilor GAL-ului este GAL-ul care are personalitate juridică. Autoritățile publice și membrii GAL-ului nu au dreptul de proprietate.

4) Bunurile domeniului public al statului/unității administrativ-teritoriale/ unității teritoriale autonome Găgăuzia aflate în administrarea GAL-ului nu aparțin acestuia cu drept de proprietate. Aceste bunuri nu pot fi urmărite pentru datoriile GAL-ului, nu pot fi înstrăinate sau supuse executării silite, nici chiar în cazul insolvenței, nu pot constitui obiect al gajului

și asupra lor nu se pot constitui garanții reale, nu pot fi dobândite de către alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de bună-credință asupra lor. Evidența contabilă a acestor bunuri se ține distinct de evidența activelor GAL-ului.

5) Modul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunurilor GAL-ului se stabilește de legislație.

6) GAL-ul este obligat să utilizeze rațional și eficient bunurile de care dispune și să asigure integritatea lor.

7) Transmiterea, comercializarea, darea în locațiune/arendă sau comodat și casarea bunurilor GAL-ului se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 48. Sursele de venit ale Grupului de Acțiune Locală

1) Proprietatea GAL se formează din orice surse neinterzise de lege. Drept surse de venit ale GAL-ului pot servi:

- a) cotizațiile anuale de membru;
- b) donațiile, granturile și moștenire;
- c) încasări din organizarea lecțiilor publice, expozițiilor, loteriilor, licitațiilor, acțiunilor sportive și de altă natură;
- d) subvențiile disponibile;
- e) mijloace materiale și financiare donate de sponsori și filantropi în conformitate cu Legea cu privire la filantropie și sponsorizare;
- f) mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale;
- g) dobânzile de întârziere pentru datoriile neachitate față de GAL;
- h) dobânzile la mijloacele financiare depuse de GAL în conturi bancare;
- i) mijloacele bănești parvenite din sancțiunile pecuniare, aplicate de GAL;
- j) venituri realizate din activități economice prevăzute în statut;
- k) comanda socială;
- l) alte venituri ce nu contravin actelor normative.

2) GAL-ul constituie un fond de rezervă, în care se vărsă toate surplusurile de venituri față de cheltuieli și care poate fi utilizat cu acordul Adunării generale. Fondul de rezervă se depune pe un cont bancar purtător de dobândă până în momentul în care mijloacele respective devin necesare.

3) Susținerea financiară sau materială a programelor, a proiectelor și a activităților GAL-ului, se efectuează în bază de contract, semnat cu autoritatea publică care a adoptat decizia de susținere financiară sau materială. Contractul va conține clauze cu privire la sumele sau bunurile acordate, la termenele de valorificare a susținerii financiare sau materiale, la obligațiile părților (inclusiv la obligația de folosire la destinație a mijloacelor și la obligația de prezentare a rapoartelor) și la consecințele neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale.

Articolul 49. Cotizația anuală de membru

1) GAL-ul percepe o cotizație anuală de membru pentru a-și acoperi costurile fixe și alte cheltuieli ce țin de activitatea sa, aceasta fiind achitată de membrii săi la data sau înainte de data fixată în statut sau regulamentul intern.

2) Suma cotizației anuale de membru, poate fi stabilită în corelare cu tipul de activitate și genul de persoană juridică a membrului.

Articolul 50. Registrele financiare și de evidență contabilă

1) GAL-ul ține obligatoriu următoarele registre:

- a) planul cadastral, care trebuie să indice aria de deservire;
  - b) registrul membrilor GAL-ului,
  - c) registrul plăților achitate și ale celor datorate;
  - d) registrul contractelor;
  - e) registrul patrimoniului propriu;
  - f) registru patrimoniului statului;
  - g) registrele de evidență contabilă;
  - h) inventarierea mijloacelor;
  - i) registrul proceselor-verbale ale Adunării generale și ale Consiliului de administrare.
- 2) GAL-ul realizează evidența contabilă în conformitate cu legislația în domeniul contabilității.

Capitolul VI

ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ

Articolul 51 . Încetarea activității Grupului de Acțiune Locală

- 1) GAL-ul își încetează activitatea în cazul:
  - a) reorganizării prin fuziune sau dezmembrare;
  - b) dizolvării sau lichidare.
- 2) Procedura de încetare a activității GAL-ului se stabilește de fondator (fondatori) și este stipulată în statutul GAL-ului.

Articolul 52. Reorganizarea

- 1) GAL- ul se reorganizează prin decizia adunării generale a membrilor GAL. Înregistrarea GAL-ului nou-constituit se face în modul stabilit de Capitolul II.
- 2) În cazul reorganizării GAL-ului, patrimoniul acestuia se transmite GAL-ului nou-constituit, în modul prevăzut de Codul civil.

Articolul 53. Dizolvarea

- 1) GAL-ul se dizolvă prin decizia adunării generale a membrilor GAL, la expirarea termenului pentru care a fost constituită, sau prin hotărârea instanței de judecată.
- 2) Bunurile rămase după dizolvarea GAL-ului și executarea creanțelor creditorilor sunt folosite pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare, iar în caz de lipsă a capitolelor respective în statut, sunt folosite pentru realizarea scopurilor și sarcinilor stabilite în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriul GAL-ului sau prin hotărârea pronunțată de instanța de judecată.
- 3) Dacă, la lichidarea GAL-ului adunarea generală a membrilor GAL nu a soluționat problema folosirii bunurilor rămase, atunci, activele și mijloacele financiare rămase în urma dizolvării GAL-ului și după executarea creanțelor se transferă, la decizia organului care administrează procesul de dizolvare, unui alt GAL din regiune cu scopuri similare.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI

Articolul 54. Controlul asupra activității Grupului de Acțiune Locală

1) Controlul asupra corespunderii activității GAL-ului scopurilor și sarcinilor statutare îl exercită Administratorul, Consiliul de administrare și Adunarea generală.

2) Persoanele cu funcții de răspundere din acest organ au dreptul să obțină informații referitoare la toate aspectele activității GAL-ului, să ia cunoștință de documentele din cadrul GAL și să asiste la toate acțiunile.

3) Controlul asupra surselor de venit, cuantumului mijloacelor obținute, plății impozitelor și asupra altei activități financiare a GAL-ului îl exercită organele de control financiar și de administrare fiscală. Modul de efectuare a controlului asupra activității financiare a GAL-ului este stabilit de legislație.

4) La solicitarea organelor de drept, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfășurării urmăririi penale, organele de expertiză judiciară efectuează expertiza economico-financiară a activității GAL-ului, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept.

Articolul 55. Temeiurile răspunderii

1) Statul, în persoana autorităților publice, agenților economici, asociațiilor obștești și persoanelor fizice aparte poartă, în egală măsură, răspundere pentru încălcarea legislației cu privire la GAL-uri.

2) Statul, în persoana autorităților publice, agenții economici, asociațiile obștești și persoanele fizice aparte, ale căror drepturi acordate de prezenta lege au fost lezate, sunt în drept să adreseze instanței de judecată și organelor administrative o cerere (petiție) pentru atragerea la răspundere.

Articolul 56. Răspunderea autorităților publice pentru încălcarea legislației cu privire la Grupurile de Acțiune Locală

Autoritățile publice, precum și persoanele cu funcții de răspundere care înregistrează GAL- ul și exercită controlul asupra activității lor sau influențează în alt mod asupra constituirii și activității GAL-ului poartă răspundere disciplinară, materială, administrativă, penală și de altă natură, prevăzută de legislație, pentru încălcarea legislației cu privire la GAL.

Articolul 58. Răspunderea Grupurile de Acțiune Locală pentru încălcarea legislației

1) GAL-ul, în cazul în care încalcă legislația, poartă răspunderea prevăzută de această legislație.

2) GAL-ul care, prin acțiunile sale nelegitime, a cauzat persoanelor fizice sau juridice prejudicii materiale sau morale este obligată să le repare în condițiile legii.

3) În cazul în care GAL-ul a întreprins acțiuni prin care se încalcă legislația, autoritatea publică centrală poate avertiza, în scris, organul de conducere al GAL-ului.

Capitolul VIII
RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ALE
GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ

Articolul 59. Cooperare internațională

GAL-ul, în conformitate cu statutul său, poate intra în organizații obștești internaționale (neguvernamentale, nonprofit), stabili legături și avea contacte internaționale directe, încheia acorduri respective, precum și participa la acțiuni care nu contravin obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova.

Articolul 60. Acordurile internaționale

1) Dacă prin acordul internațional la care Republica Moldova este parte sunt stabilite alte norme cu privire la GAL-uri, decât cele prevăzute de legislația ei, se aplică dispozițiile acordului internațional.

2) Acordurile internaționale ratificate de Republica Moldova pot prevedea pentru GAL-uri drepturi și obligații suplimentare în sfera respectivă de activitate.

**Capitolul IX
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Articolul 61. Intrarea în vigoare

1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

2) Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

c) va adopta acte normative care să asigure executarea prezentei legi;

d) va asigura instruirea autorităților publice locale cu privire la GAL-uri.

3) Guvernul în termen de 18 luni: va efectua reînregistrarea organizațiilor care cad sub incidența prezentei legi în conformitate cu dispozițiile acesteia.

4) La elaborarea proiectelor bugetului de stat pe anul 2021 și pe anii următori, va prevedea înlesniri fiscale și alte înlesniri pentru GAL-uri.

5) GAL-urile care cad sub incidența prezentei legi, urmează să fie înregistrate conform dispozițiilor prezentei legi, în termen de 18 luni. Totodată, GAL-urile își mențin dreptul la denumirea, simbolică, conturile bancare și la alte elemente de identificare anterioare, iar în certificatul de înregistrare de stat se notează data constituirii în fapt a GAL-ului. În aceste cazuri, taxa de înregistrare nu se percepe. GAL-urile care nu s-au reînregistrat în decursul unui an de la data intrării în vigoare a prezentei legi pierd statutul de GAL.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege cu privire la Grupurile de Acțiune Locală

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea instituirii unui nou mecanism de dezvoltare rurală prin prisma parteneriatelor zonale care vor reuni organizații din sectorul public, privat și din societatea civilă, creând astfel un Grup de Acțiune Locală, cu forma juridică de asociație obștească cu statut special de interes public local, ce va avea ca scop dezvoltarea durabilă multidimensională a teritoriului său, cu implicarea actorilor privați, publici și din societatea civilă, prin acțiuni care să le permită implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului în modul prevăzut de prezenta lege și alte acte normative.

Necesitatea elaborării și promovării proiectului respectiv a fost identificată în cadrul activității de analiză a legislației Uniunii Europene și legislației naționale în domeniu. Astfel, s-a constatat că la etapa actuală se impune elaborarea unui cadru legal privind activitatea Grupurilor de Acțiune Locală.

Crearea, funcționarea, reorganizarea și lichidarea grupurilor de acțiune locală se reglementează în prezenta lege, Strategia privind Reforma Administrației Publice pentru anii 2016-2020 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.911 din 25 iulie 2016, Legea privind descentralizarea administrativă Nr. 435 din 28-12-2006, Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28-12-2006, Legea cu privire la asociațiile obștești nr. 837 din 17-05-1996, Regulamentului (UE) NR. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013, Carta nr.15 din 15.10.1985 Europeană a Autonomiei Locale, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998 și alte acte normative.

Parteneriatele Grupurilor de Acțiune Locală vor fi stabilite în baza principiilor de deschidere, transparență, egalitate, precum și a principiilor bazate pe abordarea Programul Uniunii Europene LEADER/CLLD, inclusiv:

- a) abordare teritorială;
- b) parteneriate intersectoriale;
- c) abordarea "de jos în sus";
- d) abordarea multisectorială;
- e) implementarea abordărilor inovatoare;
- f) implementarea proiectelor de cooperare;
- g) crearea rețelelor de parteneriate locale.

LEADER este o metodă de dezvoltare locală care a fost folosită timp de 20 de ani pentru a angaja actori locali în proiectarea și livrarea strategiilor, luarea deciziilor și alocarea resurselor pentru dezvoltarea zonelor rurale din Uniunea Europeană. Acesta este implementat de aproximativ **3098 de grupuri de acțiune locală ca de exemplu:** Austria -77, Republica Cehă - 180, Franța - 337, Germania - 348, Grecia - 70, Ungaria - 103, Italia - 235, Polonia - 324, România - 261, Slovacia - 110, Spania - 284, Regatul Unit - 145 și altele.

Astfel GAL-urile, *la sfârșitul anului 2018* acoperă 61% din populația rurală din UE și reunește părți interesate ale societății publice, private și ale societății civile într-o anumită zonă.

În contextul dezvoltării rurale, LEADER este implementat în cadrul programelor naționale și regionale de dezvoltare rurală (PDR) ale fiecărui stat membru al UE, co-finanțate din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR). În perioada de programare

2014-2020, metoda LEADER a fost extinsă în termenul mai larg **de dezvoltare locală condusă de comunitate (CLLD)** la trei fonduri suplimentare ale UE:

- Fondul european maritim și pentru pescuit (FEPF);
- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR); și
- Fondul Social European (FSE).

Grupurile de Acțiune Locală (numite în continuare GAL) sunt mecanisme administrative aplicate de statele membre UE pentru a asigura implementarea efectivă a Programului UE LEADER: este un instrument de dezvoltare rurală teritorială al UE și face parte din politica de dezvoltare rurală a UE (5-7% fondurilor de dezvoltare rurală și agriculturii sunt direcționate pentru Programul LEADER în UE). Abordarea LEADER este implementată atât în țările membre, cât și în țările asociative, creând o bază pentru reinventarea zonelor rurale și asigurând creșterea economică durabilă la nivel local, inclusiv, prin diversificarea activităților non-agricole. Principalul element al funcționării abordării LEADER este parteneriatul intersectorial teritorial în componența căruia intră reprezentanții a trei sectoare din localitățile învecinate: public, civic și antreprenorial, care activează pe un teritoriu delimitat, gestionând și administrând procesele de dezvoltare locală pe baza Strategiilor de dezvoltare locală a microregiunii date (inclusiv finanțarea intervențiilor de dezvoltare).

Cele mai semnificative oportunități pentru LEADER se regăsesc în următoarele domenii de acțiune:

- contribuția la diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători din spațiul LEADER;
- crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, infrastructura fizică locală la scară mică, inclusiv și a serviciilor de bază;
- creșterea atractivității zonelor LEADER și diminuarea migrației populației, în special a tinerilor;
- îmbunătățirea incluziunii sociale inclusiv în ce privește grupurile minoritare/etnice, protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural;
- diversificarea ofertei turistice, încurajarea inițiativelor de dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică teritorială.

GAL-urile reprezintă soluția concretă, transformarea în realitate a potențialului pe care comunitățile locale îl pot valorifica pentru a se putea înscrie în această nouă abordare a dezvoltării satului, o abordare prin care se încurajează întoarcerea și/sau stabilirea tinerilor în teritoriul LEADER.

Abordarea LEADER se implementează și în Republica Moldova de la sfârșitul anului 2015 cu sprijin oferit de către partenerii de dezvoltare (UE, Polonia, Elveția, SUA, Marea Britanie, România, Estonia, Republica Cehă, și alții) în colaborare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului (MADRM). Actualmente, în Republica Moldova există 32 de GAL-uri, în care sunt implicate 150 de localități rurale, ce au o acoperire națională de circa 30%, 160 de proiecte de dezvoltare rurală implementate și 250 de proiecte în curs de desfășurare.

În prezent acestea 32 de GAL-uri activează în bază unui contract de colaborare dintre autoritățile publice, membrii GAL și o asociație obștească de regulă în baza unui contract de societate civilă. Codul Civil definește contractul de societate civilă drept un contract încheiat de

două sau mai multe persoane (asociați, participanți) care se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice sau alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foloasele și pierderile. Prevederile Codului Civil cu privire la contractul de societate civilă sunt într-o anumită măsură limitative cu privire la conținuturile contractului, care printre altele trebuie să dețină și procedura de distribuire a veniturilor și pierderilor între membri și procedura de excludere a unui membru din contractul de societate civilă.

Astăzi GAL-urile se află la diferite etape de dezvoltare: unele GAL-uri sunt în proces de creare, altele deja au implementat/implementează proiecte de dezvoltare locală – aprox. 160 de micro-proiecte în anul 2018 cu bugetul total de cofinanțare din sursele externe 7 000000 MDL, aprox. 250 de micro-proiecte în anul 2019 cu bugetul total de cofinanțare din sursele externe 10 000000 MDL. Proiectele susținute de GAL-uri sunt proiecte implementate de reprezentanții a trei sectoare – public, civic și antreprenorial. Un accent deosebit s-a pus pe dezvoltarea economică a teritoriului GAL (cel puțin 50% din finanțările oferite au fost pentru dezvoltarea economică).

Proiectul de lege vine să reglementeze acest domeniu oferind astfel un șir de instrumente necesare pentru finanțarea, evidența și controlul activității GAL-urilor de către autoritatea publică centrală. Aceasta fiind organul de specialitate al administrației publice, în subordinea Guvernului, care elaborează și promovează politica unica a statului în domeniul Administrației publice locale și, în viitor, a GAL-urilor.

Autoritatea publică centrală va avea sarcina de a exclude riscul finanțării multiple, activitățile frauduloase, abuzul dominării unor anumite rețele naționale în procesul de aplicare și cel de absorbție a fondurilor donatorilor și alte activități ce contravin actelor normative. În acest scop prezenta lege stabilește un șir de instrumente.

O rețea de dezvoltare rurală consolidată va asigura interconectarea actorilor locali, diseminarea cunoștințelor și noilor metode inovative și animarea actorilor comunităților locale, lucruri esențiale pentru un spațiu rural activ.

În prezent, o serie de acte normative permit constituirea asociațiilor obștești Autorităților Publice locale dintre care:

1) **art. 14 Competențele de bază ale consiliilor locale din Legea privind administrația publică locală Nr. 436 din 28-12-2006, lit. i²)** *decide, în condițiile legii, cu scopul dezvoltării locale, înființarea organizațiilor necomerciale care sunt create în bază de parteneriat teritorial, stabilit la nivel local între sectorul public, civic și antreprenorial, cu statut de persoană juridică, nonprofit, denumite grupuri de acțiune locală, precum și poate stabili suport financiar în cazul cheltuielilor bugetare; [Art.14 al.(2), lit.i²) introdusă prin LP17 din 20.02.20, MO84/14.03.20 art.84; în vigoare 14.04.20]*

2) **art.11 Capacitatea administrativă din Legea privind descentralizarea administrativă Nr. 435 din 28-12-2006 alin. 6)** *În cazul în care nu se reușește consolidarea capacității administrative a unei unități administrativ-teritoriale, Guvernul poate lua decizia de a propune crearea unei asocieri administrative cu alte unități administrativ-teritoriale învecinate, potrivit legislației în vigoare.*

3) **art. 14 Cancelaria de Stat al aceleiași legi alin. 2)** *Cancelaria de Stat gestionează programe naționale de dezvoltare adresate unităților administrativ-teritoriale în*

vederea stimulării asocierii acestora, precum și a dezvoltării capacităților administrative ale acestora.

4) **Articolul 10 Carta nr.15 din 15.10.1985 Europeană a Autonomiei Locale, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998, cu privire la dreptul de asociație al colectivităților locale stipulează:** *Colectivitățile locale au dreptul, în exercițiul competențelor lor de a coopera în cadrul legii, de a se asocia cu alte colectivități locale pentru realizarea unor sarcini de interes comun. Dreptul colectivităților locale de a adera la o asociație pentru protecția și promovarea intereselor lor comune și acela de a adera la o asociație internațională de colectivități locale trebuie să fie recunoscut în fiecare stat. Colectivitățile locale pot, în cadrul condițiilor prevăzute eventual de lege, să coopereze cu colectivitățile altor state.*

Însă **Legea cu privire la asociațiile obștești nr. 837 din 17-05-1996 interzice fondarea asociațiilor obștești de către autoritățile publice, prin Art. 11 alin. 3) Constituirea asociațiilor obștești prevede că :** *„Autoritățile publice nu pot fi fondatori, membri ai asociațiilor obștești.”*

La fel și noua lege cu privire la organizațiile necomerciale la **articolul 11 alineatul (3), prevede că:** *„Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale sau nu pot deveni membri ai asociațiilor obștești. Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ care pot constitui fundații și instituții private.”*

Aceasta urmează a fi modificată conform proiectului PCT.2 de lege, și anume la articolul 11 alineatul (3), se completează cu următorul cuprins: *„Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale sau nu pot deveni membri ai asociațiilor obștești, cu excepția prevederilor Legii cu privire la Grupurile de Acțiune Locală. Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ care pot constitui fundații și instituții private.”*

Experiența unor state membre UE, noi, în ceea ce privește ajustarea cadrului legal pentru a permite înregistrarea GAL, ca entități juridice cu participarea autorităților locale, sectorul privat local și a ONG-urilor locale, precum și practicile interne utilizate de unele state membre UE:

1. România

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007-2013 prin intermediul PNDR. În perioada 2011-2012, teritoriul a fost acoperit de 163 de GAL-uri selectate, acoperind o suprafață de cca. 142.000 km², reprezentând aproximativ 63% din teritoriul eligibil și circa 58% din populația eligibilă LEADER. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a acționat în calitate de autoritate de management. GAL-urile au fost înregistrate ca ONG-uri de la bun început și n-au fost necesare careva amendamente legislative adiționale pentru ca autoritățile publice locale să acționeze în calitate de fondatori și/sau membri ai ONG-urilor în scopul specific al GAL-urilor.

Legea Nr. 215 din 23 aprilie 2001 cu privire la administrația publică locală nu restricționează autoritățile publice locale să participe în constituirea asociațiilor și fundațiilor, conform celor stipulate în Legea Parlamentului României nr. 246 din 18 iulie 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului Nr. 26 din 30 ianuarie 2000 cu privire la asociații și fundații. Mai mult ca atât, articolele 14 și 17 din Legea Nr. 215 din 23 aprilie 2001 cu privire la

administrația publică locală încurajează participarea administrației publice locale în implementarea dezvoltării regionale și locale, inclusiv în prestarea serviciilor de interes public local.

2. Estonia

La începutul anului 2006 Estonia a aprobat reglementările tehnice care au permis crearea și activitatea ulterioară a GAL-urilor. Acestea au fost aprobate drept parte din Planul de Acțiuni Estonian pentru anii 2004-2006 privind adaptarea fondurilor structurale.

După aprobarea reglementărilor tehnice și amendamentelor aduse Legii privind organizarea guvernelor locale și Legii privind asociațiile non-profit, GAL-urile au fost înregistrate ca ONG-uri, însă cu prevederi specifice în statutele lor precum că acționează în calitate de GAL.

La moment, cadrul legal al Estoniei oferă GAL-urilor opțiunea de a se înregistra drept asociații non-profit, ținând cont de condițiile specifice menționate mai sus cu privire la fondatori și persoane fizice/juridice drept participanți în fondarea/activitatea GAL, cât și în conformitate cu reglementările tehnice cu privire la funcționarea GAL, inclusiv condițiile de acces la finanțare.

3. Polonia

Programul UE LEADER a fost disponibil pentru Polonia începând cu momentul când devenise membru UE în 2004, Polonia a inițiat primele GAL-uri în 2006, din cauza necesității de a crea procedurile administrative pentru implementarea Programului. Până-n 2007, forma juridică utilizată de GAL-uri era cea a asociațiilor. Legea cu privire la asociații nu interzicea autorităților publice locale să acționeze drept fondator sau membru al ONG-urilor. Odată cu aprobarea Legii privind suportul pentru dezvoltare rurală, o formă specială a GAL-urilor a fost inclusă în legislația poloneză.

La moment, actele legislative poloneze care reglementează înregistrarea GAL-urilor sunt:

a) Legea cu privire la asociații; b) Legea privind suportul pentru dezvoltarea rurală cu participarea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (numită Legea privind suportul pentru dezvoltare rurală).

Cele două legi reglementează cadrul general de înregistrare și activitate a asociațiilor ca organizații non-profit. Legea specială privind suportul pentru dezvoltarea rurală a fost adoptată doar în 2007 ca un act de implementare a Regulamentului UE 1698/200529, care a fost abrogat de Regulamentul UE 1305/201330. Odată cu aprobarea celui din urmă, legislatorul polonez a oferit prevederi specifice pentru crearea GAL-urilor, respectând cerințele din art. 62 al Regulamentului 1698/2005. **Legea specială în Polonia permite crearea GAL-urilor drept tipuri separate de entități juridice, constituite în mod specific pentru a absorbi fondurile UE disponibile sub egida componentei de dezvoltare locală în cadrul Programului LEADER.**

Studiind Rapoartele de activitate a Programului UE LEADER, ajungem la concluzia că modelul polonez care prevede o lege specială care transpune prevederile Regulamentului UE, cu privire la GAL-uri și calitatea de membru a acestora este cea mai optimală cale și pentru Republica Moldova în contextul prezentei legislații.

Prin modificarea a alin. 3) din art. 11 al Legea cu privire la asociațiile obștești nr. 837 din 17-05-1996 care stipulează că: „*Autoritățile publice nu pot fi fondatori, membri ai asociațiilor obștești*”, urmează a fi modificat cu „*Autoritățile publice nu pot fi fondatori, membri ai asociațiilor obștești cu excepția Grupurilor de Acțiune Locală.*” Astfel proiectul de lege urmează să se încadreze perfect în cadrul actelor normative existente.

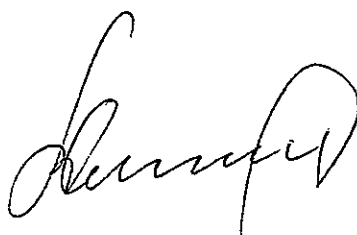
Acest proiect de lege are ca scop de a facilita autonomia locală și de a promova principiul descentralizării administrative, tot odată aceasta oferă o procedură clară de înregistrare a GAL-urilor, o bază normativă privind activitatea și proprietatea GAL-urilor și modul de gestiune și selecție a proiectelor de dezvoltare.

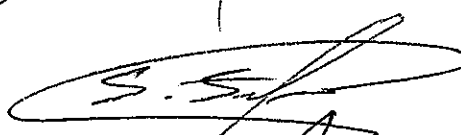
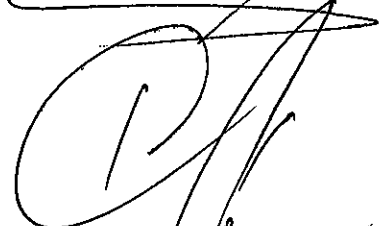
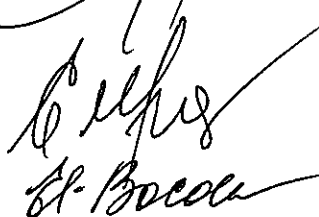
Prin dezvoltarea unei rețele naționale de GAL-uri, Guvernul va dispune de un mecanism apolitic de a implementa proiectele de finanțare internă și externă a dezvoltării mediului rural. Un mecanism verificat în timp și recomandat de Uniunea Europeană, care are deja rezultate concrete și este testat în timp ca o practică bună.

Constatăm necesitatea promovării dezvoltării locale prin Grupurile de Acțiune Locală, care este instrumentul LEADER pentru promovarea de jos în sus a inițiativelor și activităților de dezvoltare de către comunitățile locale, având ca punct de plecare nevoile și potențialul endogen, identificate la nivel local.

Nevoia de dezvoltare într-o manieră integrată și inovativă a problematicilor de importanță locală, de dezvoltare echilibrată a comunităților locale este vitală pentru accelerarea evoluției structurale a acestor comunități. De asemenea, nevoia întăririi guvernancei locale în termeni de capacitate de gestionare trebuie să fie sporită, ca actorii interesați din zonele rurale să fie mai bine informați și stimulați în legătură cu posibilitatea de a se implica în mai mare măsură în procesul de dezvoltare a propriilor comunități locale. Implicarea actorilor locali în dezvoltarea zonelor în care activează, va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice sprijinită de o strategie de dezvoltare locală elaborată și implementată local și administrată de reprezentanți ai GAL. Inovarea în cadrul abordării LEADER va conduce la adaptarea nevoilor la cerințele contextului local.

Prin prisma celor relatate, propun Comisiei Permanente de a remite spre examinare instituțiilor și comisiilor de resort prezentul proiect de lege, cu supunerea acestui spre dezbateri publice și în termeni raționale de a fi pus pe ordinea de zi în ședința în plen a Parlamentului.

PADNEVICI Corneliu
*Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova*

El. Bocu